

Kilka słów o integracji sensorycznej

Czym jest integracja sensoryczna?

Integracja sensoryczna to proces, dzięki któremu mózg otrzymując informacje ze wszystkich systemów zmysłowych rozpoznaje je, przekształca i integruje je ze sobą i z wcześniejszymi doświadczeniami, aby mogły być one użyte do celowego działania. W przebiegu tego procesu kształtują się reakcje adaptacyjne, które z kolei stanowią bazę do ogólnego rozwoju.

Na czym polega terapia prowadzona metodą integracji sensorycznej ?

Na terapię integracji sensorycznej przyjmowane są dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci w młodszym wieku szkolnym tj. do klasy III szkoły podstawowej, które posiadają opinię w sprawie oceny procesów integracji sensorycznej ze wskazaniem do udziału w zajęciach terapeutycznych.

Zajęcia mają charakter zabawy naukowej, w trakcie której poprzez dostarczanie kontrolowanej ilości wrażeń dotykowych, przedsionkowych i proprioceptywnych dochodzi do kompensacji zaburzonych funkcji zmysłowych. Terapia odbywa się w specjalnie przygotowanym i wyposażonym w odpowiednie sprzęty (huśtawki, hamaki terapeutyczne, wałki terapeutyczne, grzybek, deskorolki terapeutyczne, równoważnie, trampoliny itd.) gabinecie. W czasie zajęć nie uczy się dzieci konkretnych umiejętności, ale wzmacnia się procesy nerwowe leżące u ich podstaw.

Postępy w terapii monitorowane są poprzez prowadzenie bieżących obserwacji dziecka w gabinecie oraz przeprowadzanie okresowych diagnoz.

Zajęcia odbywają się co tydzień , trwają 45 minut. Po każdym spotkaniu rodzice otrzymują wskazówki do pracy z dzieckiem na terenie domu.

Efektywność zajęć uwarunkowana jest w dużym stopniu współpracą z rodzicami dziecka.

Należy podkreślić, że terapia SI może być prowadzona równolegle z innymi formami oddziaływań terapeutycznych.

Do kogo jest kierowana terapia prowadzona metodą integracji sensorycznej?

Metoda terapii SI kierowana jest w pierwszej kolejności do dzieci z trudnościami w uczeniu się. Może być również stosowana jako metoda komplementarna w usprawnianiu dzieci z:

- mózgowym porażeniem dziecięcym (przy braku przeciwwskazań lekarskich),
- niepełnosprawnością intelektualną,
- z autyzmem,
- dzieci niewidomych,
- dzieci z opóźnionym rozwojem mowy,
- dzieci z ADHD.

Kiedy należy zgłosić się na badanie w zakresie oceny rozwoju procesów integracji sensorycznej?

-jeżeli Twoje dziecko jest nadrucliwe, ma trudności ze snem, często płacze z blahego

powodu,

- jeżeli Twoje dziecko prezentuje trudności samodzielnym spożywaniu pokarmów (picie, przełykanie, żucie, gryzienie),
- jeżeli Twoje dziecko źle znosi zabiegi higieniczne takie jak np. mycie twarzy, szczotkowanie zębów, smarowanie twarzy kremem, obcinanie włosów i paznokci, czyszczenie uszu itd..,
- jeżeli Twoje dziecko wykazuje trudności w trakcie codziennych czynności samoobsługowych, jest niezdarne i nieporadne w tym, co robi,
- jeżeli Twoje dziecko ma trudności manualne: z zapinaniem i rozpinaniem guzików, zasuwaniem suwaka, sznurowaniem butów, ma kłopoty z cięciem nożyczkami, kalkowaniem, pisaniem szlaczków, ma nieprawidłowy chwyt narzędzia pisarskiego,
- jeżeli Twoje dziecko unika zabaw w piasku, w glinie, plastelinie i innych masach plastycznych,
- jeżeli Twoje dziecko ma słabą równowagę - często potyka się, ma siniaki, zadrapania,,
- jeżeli Twoje dziecko ma trudności z utrzymaniem głowy w pozycji pionowej w trakcie siedzenia, szybko się męczy, ma słabą koncentrację uwagi,
- jeżeli Twoje dziecko ma trudności z jazdą na rowerze, samodzielnym huśtaniem się, rzucaniem i łapaniem piłki,
- jeżeli Twoje dziecko wchodząc lub schodząc po schodach prawie zawsze trzyma się poręczy,
- jeżeli Twoje dziecko ma lęk wysokości lub chorobę lokomocyjną,
- jeżeli Twoje dziecko unika baraszkowania z Tobą lub z rodzeństwem,
- jeżeli Twojemu dziecku przeszkadzają metki przy ubraniach,
- jeżeli Twoje dziecko reaguje lękiem na nowe miejsca, potrzebuje więcej czasu by określić, gdzie się znajduje,
- jeżeli Twoje dziecko myli strony ciała, nie opanowało nazw części ciała,
- jeżeli Twoje dziecko ma trudności z czytaniem i pisaniem - częściej od rówieśników odwraca litery i cyfry, zamienia kolejność liter w odczytywanych wyrazach, ma trudności w przepisywaniu z tablicy, przerysowywaniem kształtów,
- jeżeli twoje dziecko unika hałasów, głośnych dźwięków, przeszkadza mu grające radio lub telewizor, boi się suszarki, odkurzacza itd.,
- jeżeli Twoje dziecko mruży oczy w jasno oświetlonych pomieszczeniach.

W jaki sposób wychwycić nieprawidłowości w rozwoju dziecka?

- należy bacznie obserwować przebieg rozwoju ruchowego (pełzanie, raczkowanie, siadanie, chodzenie i mowę),
- należy obserwować reakcję dziecka na nowe, nieznane mu dotąd faktury,
- należy obserwować reakcje dziecka na muzykę,
- należy obserwować poziom pobudzenia dziecka oraz poziom koncentracji jego uwagi.

Najczęściej u dzieci obserwuje się następujące dysfunkcje integracji sensorycznej:

- nadwrażliwość dotykową, nadwrażliwość oralną (nadwrażliwość okolicy twarzy - a w szczególności ust),
- dyspraksję- charakteryzującą się trudnościami w zaplanowaniu i wykonaniu ruchu,

który wcześniej nie był wyuczony oraz

- niepewność grawitacyjną - która charakteryzuje się m.in. lękiem przed zmianą pozycji, oderwaniem stóp od podłoża, nienaturalnym strachem przed wysokością lub upadkiem, lękiem w trakcie jazdy samochodem, w sytuacji, gdy kierowca gwałtownie zahamuje lub zbyt ostro skręca.

Przebieg diagnozy w zakresie oceny rozwoju procesów integracji sensorycznej przebiega w następujących etapach:

- pogłębiony wywiad z rodzicem dziecka,
- analiza Kwestionariusza Rozwoju Sensomotorycznego Dziecka, który wypełnia rodzic dziecka w trakcie badania,
- obserwacja zachowania dziecka w gabinecie, umiejętności organizowania sobie przez nie czasu wolnego,
- Obserwacja Kliniczna,
- Południowo - Kalifornijskie Testy Integracji Sensorycznej.

U młodszych dzieci dwu - , trzyletnich lub dzieci niepełnosprawnych diagnoza przebiega nieco inaczej z uwagi na brak możliwości przeprowadzenia Południowo- Kalifornijskich Testów Integracji Sensorycznej i polega na:

- przeprowadzeniu wywiadu z rodzicem,
- wykonaniu wybranych prób obserwacji klinicznej,
- prowadzeniu własnej obserwacji dziecka w trakcie pobytu w gabinecie,
- analizie kwestionariuszy, w tym Kwestionariusza Rozwoju Sensomotorycznego Dziecka.

W każdym z dwóch opisanych powyżej przypadków terapeuta omawia szczegółowo wyniki badania z rodzicami dziecka, wyjaśnia na czym polegają zaobserwowane u niego trudności. Zaleca program domowy oraz udział w specjalistycznej terapii integracji sensorycznej.

Po przeprowadzeniu badania rodzic może wypełnić wniosek w prośbą o wydanie opinii w sprawie oceny rozwoju procesów integracji sensorycznej. Diagnoza dziecka stanowi podstawę do prowadzenia z nim zajęć terapeutycznych.

WAŻNE: na badanie integracji sensorycznej można zapisywać dzieci w trakcie całego roku szkolnego w Sekretariacie Poradni osobiście lub telefonicznie, nie potrzeba mieć specjalistycznych skierowań.

Należy pamiętać , aby w dniu badania zadbać o komfortowy, wygodny strój dziecka.

Zatem zapraszam wszystkich zainteresowanych rodziców do zgłaszania się na diagnozę i zajęcia terapeutyczne do naszej Placówki.

Bożena Gierlińska
Terapeuta Integracji sensorycznej